

מלבי"ם פרשת האזינו

דברים פרק לב, ג

(ג) פִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבו גְּדֹל לֹא-לְהִינּוּ:

תורה אור

כי שם יבאר שלא יקרא אותם להיות תומכי התורה כי התורה קודמת במעלה ובזמן מכללות הבריאה כמ"ש (משלי ח) ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז וגו' עד לא עשה ארץ וחוצות וגו' בהכינו שמים שם אני וגו' וכל הענין שם באריכות. והתורה היא שמותיו של השי"ת וכמו שהשם הניתן לדבר (אם איננו שם הסכמי) יגזור בו תוכן הדבר כן התורה תתן להבין מציאות ה' ומדותיו ורק שיבקש מהשמים וארץ ומבני ישראל הגדולים והקטנים שיתפרסם על ידם, **שהשי"ת הוא מנהיג העולם בפרטיות, ואף שחק נתן אל הטבע ולא יעבור, אבל הוא עלת כל העלות וסבת כל הסבות, ומנהיג גם בחקות הטבע לשלם לאיש איש כדרכיו וכמעלליו.** וז"ש כי שם ה' אקרא (הקריאה יורה תמיד על הפרסום) כי באמת הוא בא לפרסם את התורה שהיא שם ה' כנ"ל. ובזה אינם יכולים להיות לעזר ולמסעד כי זה נראה רק מעצמות התורה ולא ע"י מקיימי התורה, אבל הבו גדל לא-להינו שם א-להים מורה על השגחתו וממשלתו בכל הכחות הטבעיים וזה הענין הוא **בידכם לגדל ולפרסם כי אם ישמרו ישראל התורה אז ה' ישכון בתוכם**, ועין בעין יראה השגחתו עליהם ויתפרסם בכל הארץ שה' הוא הא-להים. כמ"ש (שמות לג טו) ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה, וכמ"ש (דברים ד) מי גוי גדול אשר לו א-להים קרובים אליו כה' א-להינו בכל קראנו אליו, **ולהפך אם לא יקיימו התורה אז לא ישכון ביניהם, ויסתיר פניו מהם ולא תראה השגחתו ויאמרו כי יתנהג הכל עפ"י הטבע, ואל השמים והארץ יאמר בשם ה' כשישמרו ישראל התורה אז ישפיעו להם כל טוב בהפלגה רבה עד שיראו כל עמי הארץ כי הנהגת הטבע היא ביד ה'**, ואם יעזבו ישראל את התורה וה' יסתיר פניו מהם, ויתראה כאלו לא ישגיח ה' עליהם, **וגם ישראל בעצמם יאמרו כן** כמ"ש על כי אין א-להי בקרבי מצאוני הרעות עכ"ז יהיו חקות הטבע להם בענין נפלא שכל שהוא נוגע ליסרם ולהביאם לתשובה יהיה בענין נפלא עד שיבין כל מבין כי ה' פעל כל אלה ולא יד הטבע עשתה זאת, ולהפך ישמרו חקות הטבע אותם בענין נפלא הרחק מאד מטבע הנהוג מכליון ואבדון, **כדי שיבינו בני ישראל שה' שוכן בתוכם רק שהסתיר פנים מהם ועי"ז ישובו בתשובה שלמה ואז יתגדל שמו הגדול:**